

Barnahus-hanke pohtii:

Toteutuuko lasten ja nuorten osallisuus heidän
kokemansa väkivallan selvittämisen yhteydessä?

Barnahus

thl

Mikä on Barnahus-hanke?

Barnahus

Barnahus: neljä huonetta

ESITUTKINTA,
KUULEMINEN

SUOJELU

SOMAATTINEN
TERVEYS:
TUTKIMUKSET
JA HOITO

PSYYKKINEN
TERVEYS:
TUKI JA HOITO

Työpaketit

Lapsen ja perheen tuki ja hoito

Lapsiystävälliset tilat

Monialainen yhteistyö

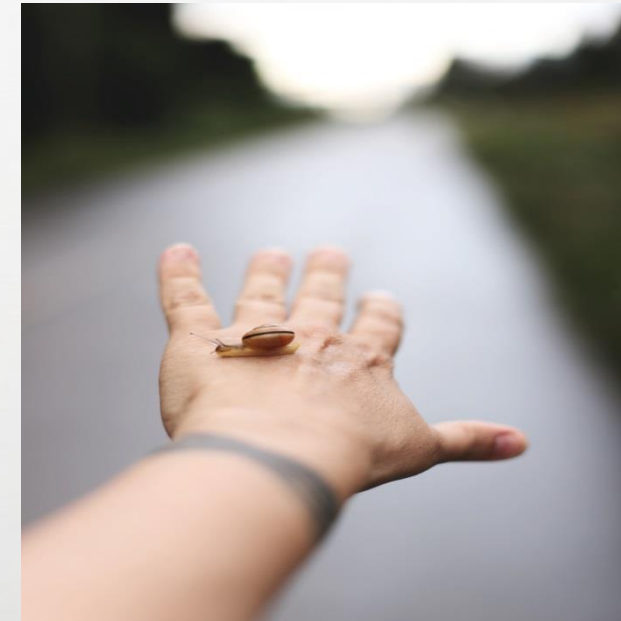
Viiveet prosesseissa

verkkokoulu

Ei enää hiljaisuutta

Lasten ja nuorten osallisuus tutkinnallisessa lähestymistavassa?

- Lähtökohtaisesti (rikos)tutkinnallinen toimintatapa ei ole kovin osallistava
- Lapsen etu ei ole rikoksen selvittämisessä lopputulemaa määrittävä periaate
- Toki kaikissa viranomaiskäytännöissä on huomioitava lapsen etu ja sen myötä osallisuus
- Promise: Child Participation Tool
 - > kyselylomake lapsen kokemuksen ja osallisuuden kartoittamiseksi Barnahus-kontekstissa
 - > <https://www.youtube.com/watch?v=hjCBp7q12dg>

Tutkimustiedon vähäisyys

- Suomalainen lapsiin kohdistuvan väkivallan tutkimus painottuu viranomaisnäkökulmaan (tunnistaminen ja toimiminen) ja väkivallan yleisyyteen (ns. lapsiuhritutkimukset)
- Yhdysvaltalainen *Children's Advocacy Center* ja pohjoismainen *Barnahus*: yleisesti vain vähän tutkimusta perheenjäsenten, erityisesti lasten näkökulmasta
- Käytännöissä painopiste-erot erityisesti ns. laki- ja hoito-orientaatioiden välillä sekä eroavaisuudet kohderyhmän suhteen
-> vaikutukset osallisuuteen?
- Käytäntöjen ja tehtyjen tutkimusten laadun suuri vaihtelevuus vaikeuttaa myös tulosten arviointia ja vertailua

Ruotsalainen esimerkki: Efter barnförhöret

Kolmiosainen malli tuen ja informaation antamiseksi lapselle ja vanhemmille perheen sisäisissä (kuritus)väkivaltaepäilytilanteissa

1) Informaatiotapaaminen 2) kotikäynti 3) seuranta

-> Kaksi työntekijää, toinen vanhemmille, toinen lapse/ille

- Lapselle tietoa oikeuksista olla turvassa väkivallalta
- Vanhemmille tietoa väkivallan haitallisuudesta lapselle sekä vaihtoehtoisista kasvatustavoista
- Tietoa sekä lapselle että vanhemmille tuen ja avun mahdollisuuksista sekä tarvittaessa ohjaus eteenpäin
- Lapsen ääni kuuluviin: lupa ja tila kertoa oma näkökulma sekä asettaa kysymyksiä

Tutkimustietoa: Positiivisen kokemuksen tuottajia asiakasnäkökulmasta

- Oman äänen kuuluviin saaminen
- Ammattilaisilta saatu tieto, ajan tasalla pitäminen
- Prosessissa selkeä yhdyshenkilö, johon voi tarvittaessa ottaa yhteyttä
- Tarjottu ja saatu tuki, kriisiapu
- Arvostava, sensitiivinen ja välittävä suhtautuminen perheenjäseniin
- Asialle omistautunut ja osaava tutkija
- Lapsiystävällinen ympäristö

Pohjoismaiset tutkimukset: lasten ja nuorten näkökulma

- Huoli, hermostuneisuus, jännitys ennen tuloa
- Tiedon tarve ja sen puutteellisuus ensivaiheessa
- Kokemus objektivoiva, mutta tämä saattoi joidenkin lasten ja nuorten näkökulmasta tuoda myös turvaa
- Positiivista: paikan ilmapiiri, ystävällinen henkilökunta, odotustilat auttoivat rentoutumaan ja rauhoittumaan (esim. välipala, lelut), tosin ne oli suunnattu lähtökohtaisesti enemmän pienille lapsille kuin nuorisoiikäisille
- Haastattelu voi olla kokemuksena raskas (vieraat ihmiset, kamerat)
- Ns. yllätyshaastattelut: ristiriitaiset tunteet hermostuneisuudesta helpotukseen -> kokemus kuulluksi tulemisesta

Mitä tarvitaan?

Lasten ja nuorten näkökulmasta tehtävää
tutkimusta myös Suomessa

----->

Lasten ja nuorten näkökulman ja osallisuuden
huomiointia sekä päätöksenteossa että
ammattilaisten käytäntöjä kehitettäessä

Täydennyskoulutus sosiaalityöntekijöille

Syyskuu
2021

Lapset ja väkivalta:

lapsen ja perheen kuuleminen, kohtaaminen ja tukeminen lastensuojelutyössä

Toukokuu
2022

Lähiopetuspäiviä (10), pienryhmätyönohjausta, luentoja, keskustelua, harjoituksia, tehtäviä...

Kohderyhmänä lapsiperheiden ja/tai lastensuojelun
sosiaalityöntekijät sekä lähiesihenkilöt:
koulutukseen haku ja valinnat
keväällä 2021

Koulutus tarjoaa sekä tietoa että konkreettisia
työmenetelmiä lasten ja perheenjäsenten
kanssa työskentelyyn väkivaltailmiön parissa

Barnahus-verkkokoulu

- Barnahus-verkkokoulu on julkaistu THL:n verkkokoulupalvelussa.
- Kaikille avoin ja maksuton verkkokoulu on suunnattu ammattilaisille, jotka kohtaavat työssään lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa ja väkivaltaepäilyjä. Erityisesti se on suunnattu sosiaali- ja terveydenhuollossa, kouluissa ja varhaiskasvatuksessa työskenteleville sekä näiden alojen opiskelijoille.
- Verkkokoulu sisältää tekstejä, videoita, pelejä, podcasteja ja tehtäviä ja sen suorittaminen vie kokonaisuudessaan noin 10h (voit suorittaa osissa ja omissa aikataulussa).
- Verkkokoulu sisältää seuraavat kokonaisuudet:

Lapsen kohdistuva
väkivalta ilmiönä

Väkivallan
seuraukset lapselle

Tunnistaminen ja
toimiminen

Miten tukea
väkivaltaa
kokenutta lasta
arjessa?

Verkkokoulussa
pääset seuraamaan
Akun tarinaa.

Lähteitä...

Barnahus-laatustandardit. Suuntaviivat monialaisen viranomaisyhteistyön toiminnalle lapsiuhrien ja -todistajien auttamiseksi. Tiivistelmä. (2017) Promise project series. http://www.childrenatrisk.eu/promise/wp-content/uploads/FI_StandardsSummary_FINAL.pdf

Bonach, Kathryn & Mabry, J. Beth & Potts-Henry, Candice (2010) Exploring nonoffending caregiver satisfaction with a Children's Advocacy Center. *Journal of Child Sexual Abuse* 19 (6), 687–708.

Herbert, James Leslie & Bromfield, Leah (2016) Evidence for the efficacy of the Child Advocacy Center model: A systematic review. *Trauma, Violence & Abuse* 17 (3), 341–357.

Johansson, Susanna (2017) Power dynamics in Barnahus collaboration. Teoksessa Susanna Johansson & Kari Stefansen & Elisiv Bakketeig & Anna Kaldal (toim.) *Collaborating against child abuse*. Palgrave Macmillan, Cham, 251–271. https://doi.org/10.1007/978-3-319-58388-4_12

Jones, Lisa M. & Atoro, Kathryn E. & Walsh, Wendy A. & Cross, Theodore P. & Shadoin, Amy L. & Magnuson, Suzanne (2010) Nonoffending caregiver and youth experiences with child sexual abuse investigations. *Journal of Interpersonal Violence* 25 (2), 291–314.

Jones, Lisa M. & Cross, Theodore P. & Walsh, Wendy A. & Simone, Monique (2007) Do Children's Advocacy Centers improve families' experiences of child sexual abuse investigations? *Child Abuse & Neglect* 31 (10), 1069–1085.

Olsson, Ann-Margreth E. & Kläfverud, Maria (2017) To be summoned to Barnahus: Children's perspectives. Teoksessa Susanna Johansson & Kari Stefansen & Elisiv Bakketeig & Anna Kaldal (toim.) *Collaborating against child abuse*. Palgrave Macmillan, Cham, 57–74. https://doi.org/10.1007/978-3-319-58388-4_3

Pösö, Tarja (2015) Research in child abuse and neglect. Teoksessa Lorraine Waterhouse & Janice McGhee (toim.) *Challenging child protection*. London: Jessica Kingsley Publishers, 89–99.

Plummer, Carol A. & Eastin, Julie A. (2007) System intervention problems in child sexual abuse investigations: The mothers' perspectives. *Journal of Interpersonal Violence* 22 (6), 775–787.

Plummer, Carol A. & Eastin, Julie A. (2007) The effect of child sexual abuse allegations/investigations on the mother/child relationship. *Violence Against Women* 13 (10), 1053–1071.

Rasmusson, Bodil (2011) Children's advocacy centers (Barnahus) in Sweden: Experiences of children and parents. *Child Indicators Research* 4 (2), 301–321.

Stefansen, Kari (2017) Staging a caring atmosphere: Child-friendliness in Barnahus as a multidimensional phenomenon. Teoksessa Susanna Johansson & Kari Stefansen & Elisiv Bakketeig & Anna Kaldal (toim.) *Collaborating against child abuse*. Palgrave Macmillan, Cham, 35–56. https://doi.org/10.1007/978-3-319-58388-4_2

Kuvat: Photos by Ksenia Makagonova, Compare Fibre, Nick Fewings, Sandy Millar, Sven Brandsma, Jason Rosewell on Unsplash

Kiitos!

essi.julin@thl.fi

@barnahus_fi

www.thl.fi/barnahus